

PŘÍSPĚVEK ARCHEOLOGIE K DĚJINÁM TRHOVÉ KAMENICE, OKR. CHRUDIM

Jan Musil

ÚVOD

Osídlení oblasti okolo Trhové Kamenice nepatří k dostatečně probádaným částem chrudimského okresu.¹ Situaci podtrhuje zejména absence relevantních písemných pramenů. Samotný název obce upomíná na někdejší název řeky Chrudimky, která je v písemných pramenech 12.–14. století zmiňována jako Kamenice. Přívlastek Trhová byl obci dán až okolo roku 1500, díky jejímu postavení a odlišení od okolních Kamenic (srov. *Profous 1949, 196*).

První písemná zmínka o Trhové Kamenici pochází z roku 1349, v souvislosti s vymezením nově vzniklého litomyšlského biskupství² (*CDM VII, č. 974, 677*). Původní gotický kostel, stržený v roce 1737 a nahrazený barokním kostelem sv. Filipa a Jakuba (*Poche ed. 1982, 73*), byl středem samostatné farnosti, která podléhala chrudimskému děkanátu. Sama farnost je zmiňována ještě k roku 1392³ (*LC V, 133*). Během husitských válek zdejší farnost zanikla a byla obnovena až na počátku 18. století. Prvním známým držitelem Trhové Kamenice je Beneš z Kocourova,⁴ jehož pečeť nalezneme na stížném listu české šlechty z roku 1415 (*Teplý 1997, 73*). Hmatatelným dokladem jeho přítomnosti, jakož i existence zděného středověkého kostela, je jeho náhrobek z roku 1419 (*Rybička 1857, 191; Chytil 1900, 129*). Situace pozemkové držby v Trhové Kamenici byla patrně o něco složitější, neboť k letům 1415 a 1440 je zmiňován Oneš z Kamenice (*AČ I, 256, 400*). Nemůžeme ovšem vyloučit jeho příslušnost k vladykům z Kocourova. O tom, co se odehrávalo v Trhové Kamenici za husitských válek nemáme žádné zprávy. Ze zániku farnosti a uložení pokladu stříbrných pražských grošů Václava IV. (*Nohejlová-Prátová 1956, 163*), které si nikdo nevyzvedl, soudíme, že ani Trhové Kamenici se válečné útrapy nevyhnuly. Nicméně vladykové z Kocourova si panství přes husitské války museli udržet, neboť další zmínka pochází z 3. října 1457, kdy je zmiňován Václav z Kocourova a z Kamenice (*AČ III, č. 715, 566*). Tato zpráva mimo jiné dokládá spojení kocourovského a kamenického zboží (srov. *Rybička 1857, 191*). Situace pozemkové držby Trhové Kamenice ve druhé polovině 15. století je nejasná. Roku 1499 je Trhová Kamenice zmiňována jako městečko (*Chytil 1900, 128; Profous 1949, 196*). V roce 1500 Václav z Perknova prodává Trhovou Kamenici s tvrzí a poplužním dvorem Mikuláši mladšímu Trčkovi z Lípy, respektive obchod proběhl patrně okolo roku 1499 a teprve v roce 1500 byl zapsán do zemských desek. Kromě první písemné zmínky o tvrzí a masných krámech je zde zmiňován i hamerník a mlynář⁵ (*RT II, 525*). Trčkové z Lípy si městečko s tvrzí podrželi až do roku 1537,⁶ kdy je Jan Trčka z Lípy prodal bratřím Jindřichovi, Bernardovi a Absolonovi Sobkovi z Kornic a na Lipce, kteří jej drželi do roku 1544 v nedílu, a Trhová Kamenice se

¹ Při zpracování nejstarších dějin Trhové Kamenice nebylo záměrně užito práce B. Hospodky (*Hospodka 1988*), která obsahuje řadu faktografických chyb. Jedním z nejzávažnějších nedostatků je absence odkazů na použité zdroje, které by umožnily ověření v primárním prameni nebo v pramenné edici.

² „... in decanatu Chrudimensi - - Syecz, Camnitz, Costel ...“

³ „... Benessio plebano ecclesie parochialis in Camenicz ...“

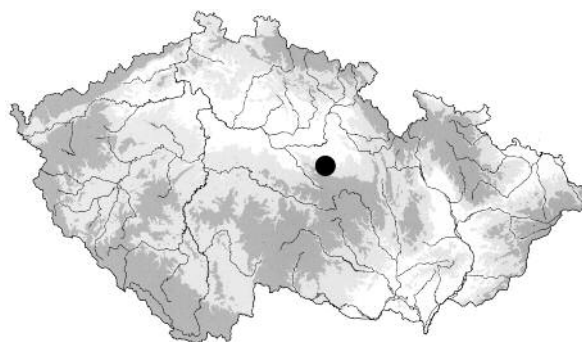
⁴ Kocourov, okr. Havlíčkův Brod, 4,6 km jihozápadně od Trhové Kamenice.

⁵ S existencí tohoto mlýnu by mohl s největší pravděpodobností souviset nálezy reliktu vodního díla v lese zvaném Tábor, který objevil pan Petr Pešek. *Obr. 1:7*.

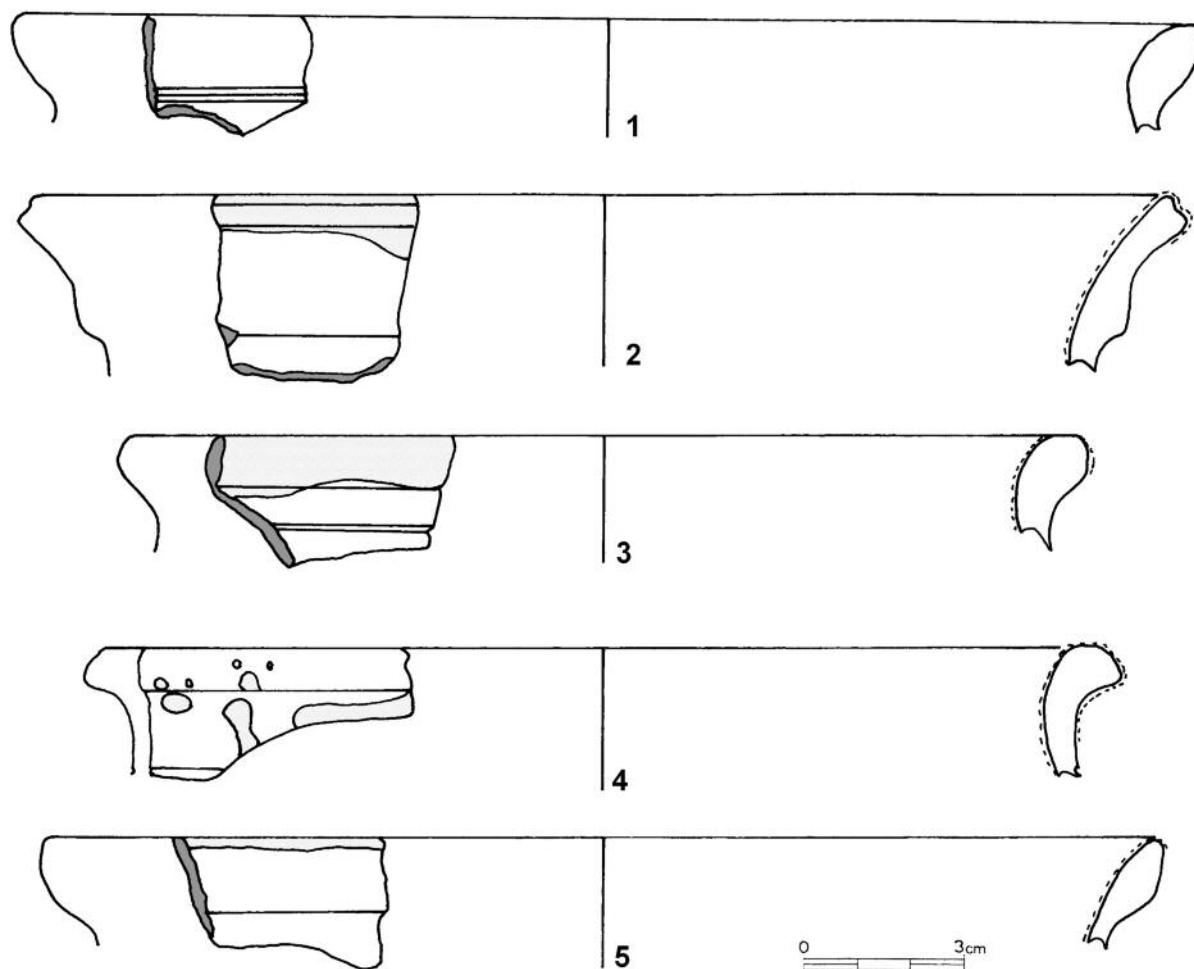
⁶ A. Rybička (1861, 39) a shodně A. Sedláček (1995, 167) se domnívají, že k výše zmíněné transakci došlo již okolo roku 1530. Nicméně A. Sedláček na jiném místě tvrdí, že se tak stalo až v roce 1537 (srov. *Sedláček 1995, 164*). V roce 1537 byl totiž teprve zaznamenán vklad do zemských desek.

tak stala nakrátko součástí panství Lipka (*Rybička 1861, 39*). V roce 1544 připadlo po smrti Jindřicha Sobka z Kornic městečko a hamry⁷ na jeho bratra Absolona Sobka z Kornic, který za finančního přispění své ženy Anny Lidmily ze Stranova zdejší tvrz obnovil a přestavěl (*Sedláček 1995, 187*). Po něm držel městečko Trhovou Kamenici jeho syn Adam Sobek z Kornic. Jeho vládu poznamenal spor s majitelem rychmburského panství Václavem Berkou z Dubé o poddaného Jana Holuba hamerníka. Tento spor se táhl několik let i po smrti Jana Holuba a roku 1585 vyvrcholil podáním žaloby při komorním soudu v Praze (*Sedláček 1995, 84*). Po Adamově smrti držel panství Jan Sobek z Kornic. Ten odprodává roku 1612 ves Dolní Bradlo. V roce 1612 a 1614 zapsal dluh na tvrz Trhovou Kamenici s dvorem, pivovarem a sladovnou, městečko s vesnicemi. Jako horlivý evangelík byl po porážce českých stavů roku 1623 odsouzen k manství. Vzhledem k tomu, že jeho zhoršující se zdravotní stav neumožnil jeho přítomnost při zápisu tohoto rozsudku do zemských desek, zastoupil jej Vít Duchoslav Hataš z Letošic. Jan Sobek z Kornic několik let poté umírá bez potomků, a proto připadla roku 1628 Trhová Kamenice jako odúmrtí královské komoře. Téhož roku ji koupil za 10285 kop 42 grošů František de Couriers a připojil ji tak k nasavrckému panství. V roce 1712 byla zásluhou hraběte Františka Schönfelda obnovena farnost, a jako fara byla přestavěna údajná tvrz u kostela (*Sedláček 1995, 167*; srov *Svoboda – Zahradník 1999*).

⁷ Posléze z nich vznikla samostatná osada Freihammer, nyníější Svobodné Hamry (srov. *Rybička 1861, 39*; *Sedláček 1995, 167*).

Obr. 1. Trhová Kamenice s vyznačením jednotlivých archeologických lokalit. 1) poloha Horní Svárov; 2) poloha Tábor; 3) zahrada u domu s pečovatelskou službou; 4) ppč. 1107, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115/1, 1115/4, 1116, 1117, 1118, 1119, 1122; 5) zahrada za čp. 249 ve Spojovací ulici; 6) ppč. 223/38, 223/41-44, 448/4-10; 7) Ve Fortně.
Nahoře poloha lokality na mapě ČR

Obr. 2. Trhová Kamenice, výběr keramiky. 1) poloha Horní Svárov; 2–5) ppč. 1107, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115/1, 1115/4, 1116, 1117, 1118, 1119, 1122. Červená malba je znázorněna černou barvou. Glazura je v pohledu znázorněna světle šedou strukturovanou barvou, na řezu pak čárkovaně. Poškozené části jsou zvýrazněny tmavě šedou barvou. Všechny kresby J. Musil

KATALOG NÁLEZŮ

V posledních několika letech zásluhou pana Petra Peška a paní Pavlína Hovorkové se rozrostly archeologické nálezy dokumentující starší osídlení, dříve reprezentované pouze mincovním pokladem objeveným v roce 1922 (srov. *Nohejlová-Prátová 1956, 163*).

Poloha: Horní Svárov, úvozová cesta, ppč. 304; okol.: sběr Pavlína Hovorková 2008–2009. ZM 13-44-13: 150 mm od Z, 210 mm od J. *Obr. 1:1.*

1. Černošedý očázený zlomek okraje hrnce. Stopy po přepálené glazuře. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry:⁸ po 220 mm; MV 23 mm; m 10 g. Datování: 17.–18. století. *Obr. 2:1.*

Poloha: Tábor, les, ppč. 1652/1; okol.: nalezl Petr Pešek ve vývratu stromu 14. 4. 2010. ZM 13-44-13: 14 mm od Z, 97 mm od J. *Obr. 1:2.*

1. Tmavě hnědošedý zlomek z výdutě nádoby. Zdobeno oběžnou šroubovicí (zachována jedna rýha). Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: MV 22 mm; MŠ 19 mm; m 3 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 3:3.*

⁸ P – průměr; PK – průměr knoflíku; PO – průměr okraje; PD – průměr dna; MP – maximální průměr; MV – maximální výška; MŠ – maximální šířka; š – šířka; m – hmotnost.

Poloha: zahrada u domu s pečovatelskou službou, ppč. 18/1; okol.: nalezla Pavlína Hovorková 2009. ZM 13-44-13: 146 mm od Z, 139 mm od J. *Obr. 1:3.*

1. Světle šedoběžový zlomek okraje z nádoby (kachle?). Na okraji jsou dva šikmé záseky. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: MV 28 mm; MŠ 35 mm; m 18 g. Datace: 17.-18. století. *Obr. 3:1.*

Poloha: pole, ppč. 1107, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115/1, 1115/4, 1116, 1117, 1118, 1119, 1122;⁹ okol.: sběr Petr Pešek podzim 2009. ZM 13-44-13: 192 mm od Z, 92 mm od J. *Obr. 1:4.*

1. Šedý nezdobený střep ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení, dno odříznuto strunou. Rozměry: PD 12 mm; MV 27 mm; m 11 g. Datace: 15./16. století. *Obr. 3:9.*

Poloha: pole, ppč. 1107, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115/1, 1115/4, 1116, 1117, 1118, 1119, 1122; okol.: sběr Pavlína Hovorková 2008–2009. ZM 13-44-13: 192 mm od Z, 92 mm od J. *Obr. 1:4.*

1. Struska – 2 zlomky. Rozměry: m 64 g. Datace: středověk–novověk.

2. Krémově béžový, uvnitř šedý a bílý zlomek z těla nádoby. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 7 g. Datace: 17.–18. století.

3. Hnědý nezdobený střep z těla nádoby. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení/vytáčení. Rozměry: m 9 g. Datace: středověk–novověk.

4. Bílý, uvnitř částečně světle béžově transparentně glazovaný střep z těla nádoby. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: novověk.

5. Černý, uvnitř šedý střep z čela pekáče. Zachováno spodní nasazení ucha i s kořenem. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo. Rozměry: MV 47 mm; MŠ 35 mm; m 13 g. Datace: novověk. *Obr. 3:4.*

6. Béžový, uvnitř tmavě zeleně transparentně glazovaný zlomek okraje hrnce. Na lomu šedý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 220 mm; MV 36 mm; m 10 g. Datace: novověk. *Obr. 2:2.*

7. Béžový, uvnitř částečně tmavě zeleně transparentně glazovaný zlomek ovaleného okraje. Zdobeno 1 vodorovnou rýhou. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 182 mm; MV 25 mm; m 10 g. Datace: novověk. *Obr. 2:3.*

8. Běloběžový, uvnitř částečně tmavě zeleně transparentně glazovaný zlomek okraje hrnce. Zdobeno jednou vodorovnou rýhou. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 196 mm; MV 25 mm; m 10 g. Datace: novověk. *Obr. 2:4.*

9. Béžový a černý, uvnitř částečně tmavě zeleně transparentně glazovaný zlomek okraje trojnožky. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 7 g. Datace: novověk. *Obr. 2:5.*

10. Světle okrově béžový silně oštipaný, uvnitř částečně tmavě zeleně transparentně glazovaný zlomek z okraje hrnce. V podhrdlí jedna vodorovná rýha. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: MV 43 mm; MŠ 49 mm; m 10 g. Datace: novověk. *Obr. 3:2.*

11. Béžový zlomek tahaného páskového ucha. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo. Rozměry: Š ucha 32 mm; m 9 g. Datace: novověk. *Obr. 3:5.*

12. Zlomek hnědoběžového páskového ucha z nádoby větších rozměrů. Poškozeno. Stopy tmavě zelené transparentní glazury. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo. Rozměry: m 24 g. Datace: novověk.

13. Šedoběžový, uvnitř částečně žlutě transparentně glazovaný zlomek ze dna nádoby. Oxidační výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PD 80 mm; MV 20 mm; m 4 g. Datace: 16./17. století. *Obr. 3:8.*

14. Režný běloběžový zlomek ze dna nádoby. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PD 110 mm; MV 28 mm; m 11 g. Datace: středověk–novověk. *Obr. 3:7.*

15. Šedohnědý, uvnitř částečně světle zeleně transparentně glazovaný zlomek ze dna nádoby. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PD 124 mm; MV 23 mm; m 8 g. Datace: novověk. *Obr. 3:6.*

16. Tmavě šedý střep ze dna hrnce. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení, dno odříznuto strunou. Rozměry: PD 140 mm; MV 18 mm; m 10 g. Datace: 15./16. století. *Obr. 4:10.*

Poloha: zahrada u čp. 249, Spojovací ul., ppč. 214/7; okol.: sběr Pavlína Hovorková 2008–2009. ZM 13-44-13: 164 mm od Z, 145 mm od J. *Obr. 1:5.*

1. Dva béžové režné nezdobené střepy z výdutě nádoby. Okruh světlé červeně malované keramiky. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 14./15. století.

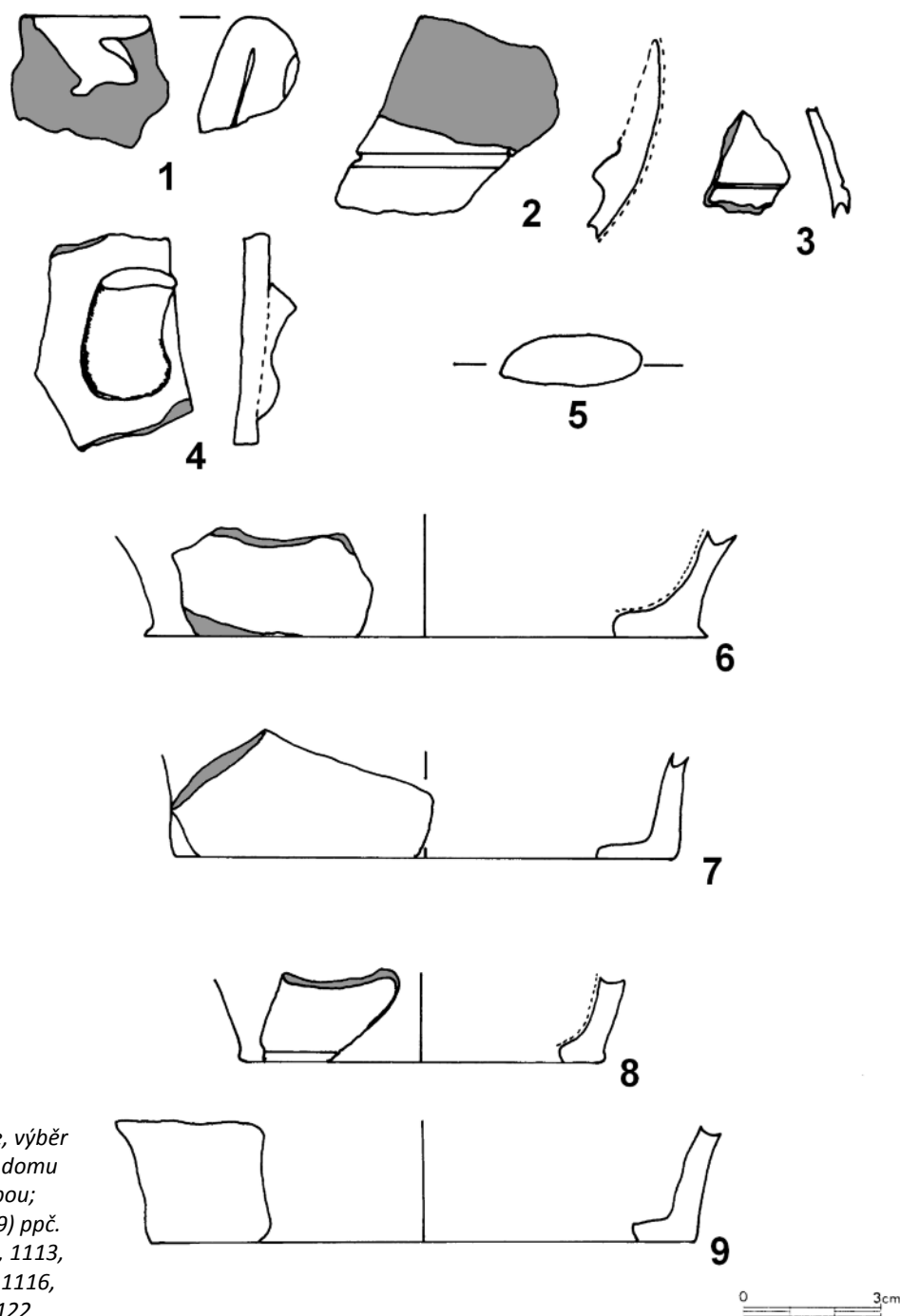
2. Černošedý nezdobený střep z těla nádoby, uvnitř stopy zelené glazury. Přepáleno, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: novověk.

3. Okrově béžový, uvnitř částečně hnědozeleně transparentně glazovaný nezdobený střep z těla nádoby. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: novověk.

4. Béžový režný nezdobený střep z těla nádoby. Okruh světlé červeně malované keramiky. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 14./15. století.

5. Světle šedý, uvnitř tmavě šedý nezdobený zlomek ode dna nádoby. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 10 g. Datace: 15./16. století.

⁹ Pravděpodobně závazka starých důlních děl.

Obr. 3. Trhová Kamenice, výběr keramiky. 1) zahrada u domu s pečovatelskou službou; 3) poloha Tábor; 2, 4 – 9) ppč. 1107, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115/1, 1115/4, 1116, 1117, 1118, 1119, 1122

6. Světle šedý a šedoběžový nezdobený zlomek z těla nádoby. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 3 g. Datace: 15./16. století.

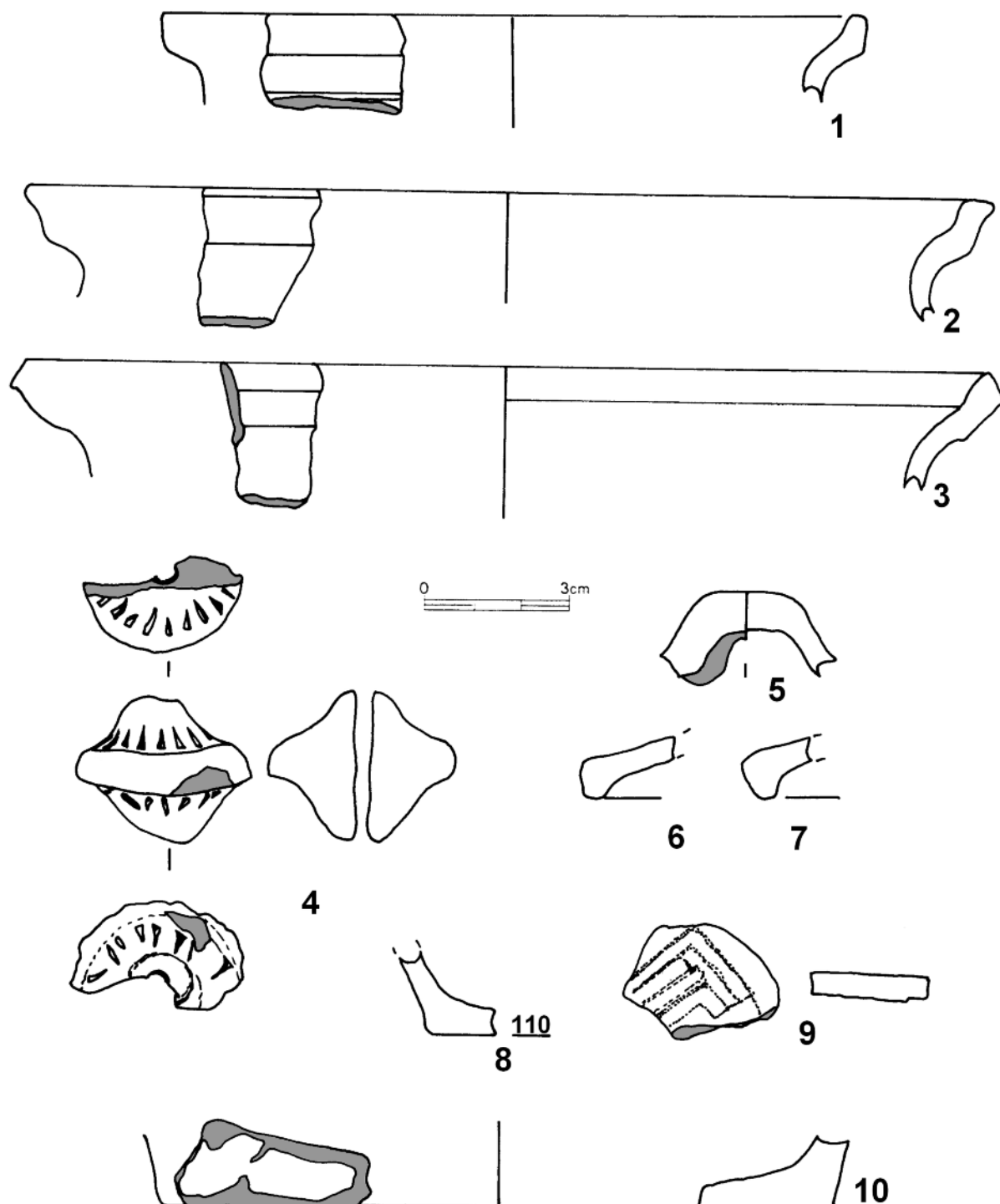
7. Světle šedohnědý, uvnitř šedoběžový nezdobený střep z těla nádoby. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 3 g. Datace: 13./14. století.

8. Tmavě šedý nezdobený zlomek okraje hrnce. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 147 mm; MV 21 mm; m 3 g. Datace: 15./16. století. Obr. 4:1.

9. Světle béžově hnědý střep z těla nádoby. Torzo tmavě červenohnědě malované vlnovky. Okruh světlé červeně malované keramiky. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 14./15. století. Obr. 5:1.

10. Tmavě šedý nezdobený střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století.

11. Hnědoběžový, uvnitř černý nezdobený zlomek z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 3 g. Datace: 13./14. století.

Obr. 4. Trhová Kamenice, výběr keramiky a přeslen. 1–9) zahrada za čp. 249 ve Spojovací ulici; 10) ppč. 1107, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115/1, 1115/4, 1116, 1117, 1118, 1119, 1122

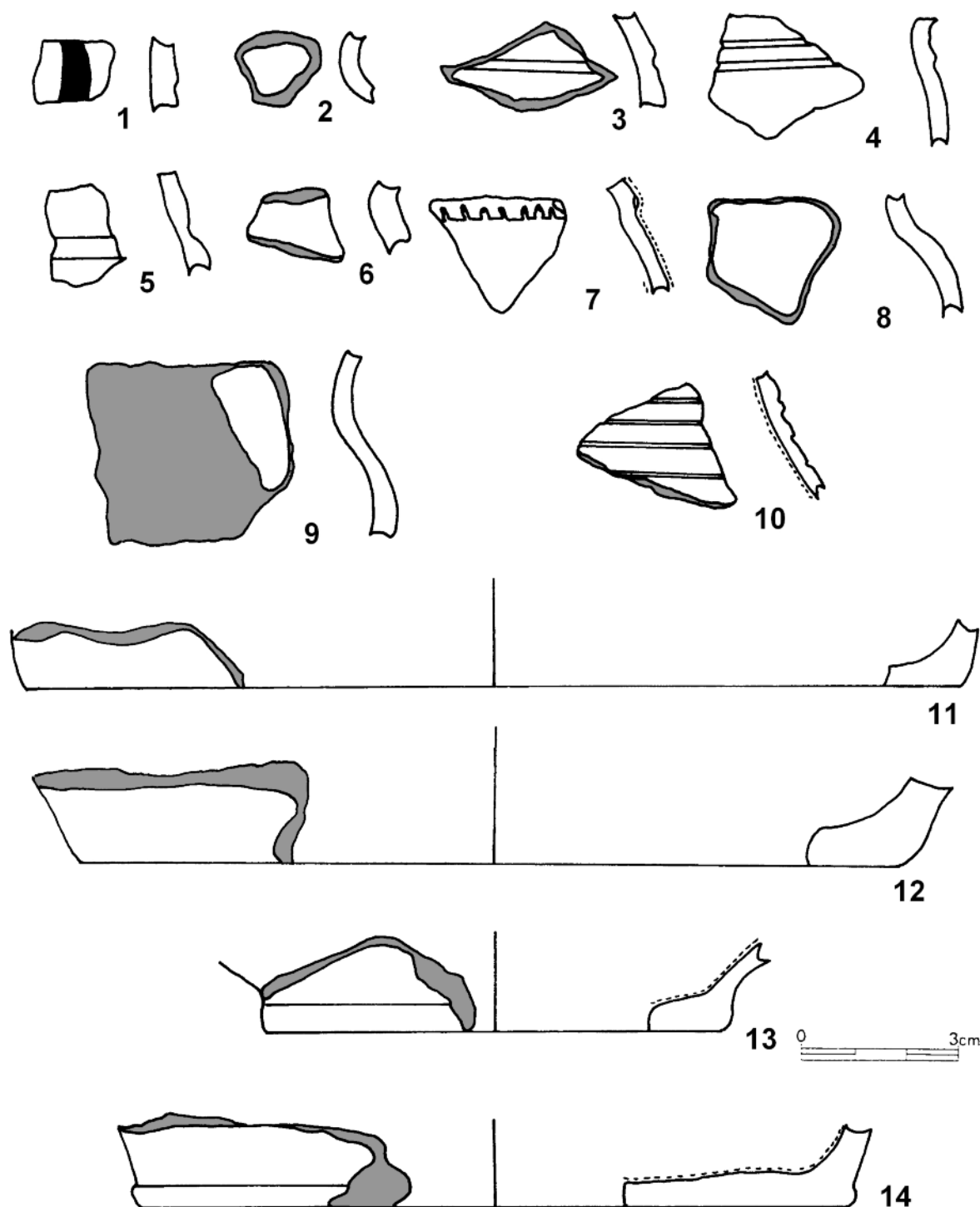
12. Černošedý přepálený atypický nezdobený střepek. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století.

13. Hnědoběžový nezdobený střepek z těla nádoby. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století.

14. Šedý omlutý atypický nezdobený zloemek keramiky. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století.

15. Šedý, uvnitř černý omlutý atypický nezdobený zloemek keramiky. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 3 g. Datace: 13./14. století.

16. Černý, uvnitř hnědý drobný omlutý nezdobený zloemek z těla nádoby. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století.

Obr. 5. Trhová Kamenice, výběr keramiky. 1 – 6, 8, 9) Spojovací ul.; 7, 10 – 14) ppč. 223/38, 223/41-44, 448/4-10

17. Černý nezdobený zlomek z těla nádoby. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století.

18. Špinavě hnědý nezdobený zlomek z těla nádoby. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století.

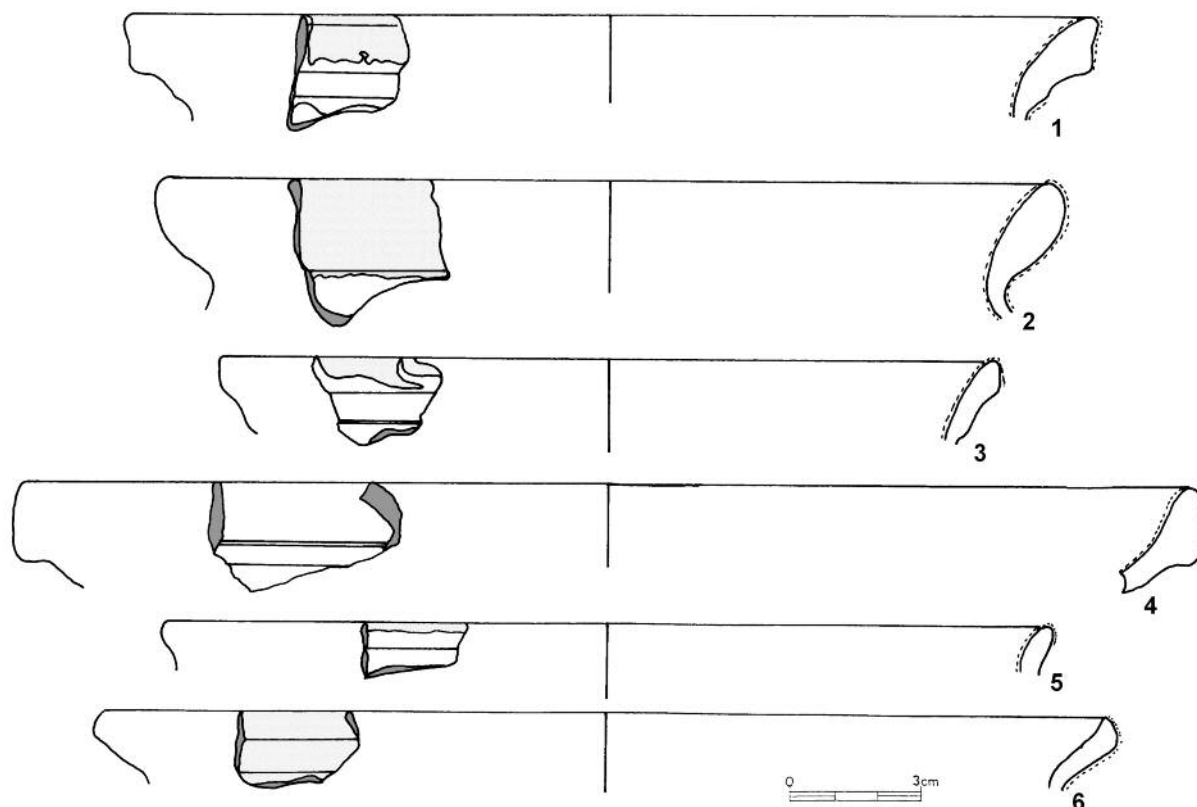
19. Špinavě hnědý nezdobený zlomek z těla nádoby. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 3 g. Datace: 13./14. století.

20. Hnědý a béžový nezdobený střepek z těla nádoby. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století.

21. Šedoběžový nezdobený zlomek z těla nádoby. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století.
22. Šedoběžový nezdobený zlomek z těla nádoby. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 5 g. Datace: 13./14. století.
23. Drobný hnědý nezdobený zlomek z podhrdlí nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 5:2.*
24. Světle hnědě okrový zlomek z výdutě nádoby, pravděpodobně z hrnce. Zdobeno jednou vodorovnou rýhou. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 5:3.*
25. Černošedý silně omletý zlomek z výdutě nádoby, pravděpodobně z hrnce. Zdobeno oběžnou šroubovicí / zach. 2 rýhy/. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 5:4.*
26. Drobný béžový a šedý omletý zlomek z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Zdobeno jednou vodorovnou rýhou. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 5:5.*
27. Drobný hnědočerný a šedý nezdobený zlomek z podhrdlí nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 5:6.*
28. Hnědošedý, uvnitř světle béžový zlomek z podhrdlí nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 5:8.*
29. Hnědočerný zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na dně zachován otisk značky nebo desky kruhu. Vzhledem k malým rozměrům fragmentu není možné jednoznačně rozhodnout. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení, písčité podsýpka. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 4:9.*
30. Tmavě šedý silně omletý zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století.
31. Černošedý silně omletý zlomek z podhrdlí nádoby, pravděpodobně z hrnce. Dochován pozůstatek pečlivě upraveného povrchu. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 6 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 5:9.*
32. Šedý nezdobený zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PD 110 mm; MV 17 mm; m 5 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 4:8.*
33. Okrový zlomek knoflíku zvonovité pokličky/misky. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PK 19 mm; MV 20 mm; m 5 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 4:5.*
34. Černý zlomek okraje pokličky. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 3 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 4:6.*
35. Černý zlomek okraje pokličky. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 3 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 4:7.*
36. Šedý zlomek okraje hrnce. Na lomu černý. Opticky velmi tvrdý oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PO 204 mm; MV 29 mm; m 5 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 4:2.*
37. Černošedý zlomek okraje hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PO 210 mm; MV 30 mm; m 4 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 4:3.*
38. Hnědoběžový a černošedý zlomek necelé poloviny přeslenu dvojkónického tvaru. Na horní straně zdobeno 9 dochovanými radiálními vrypy, na spodní dochováno 7 radiálních vrypů. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo. Rozměry: MP 34 mm; P otvoru 6 mm; MV 32 mm; m 2 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 4:4.*

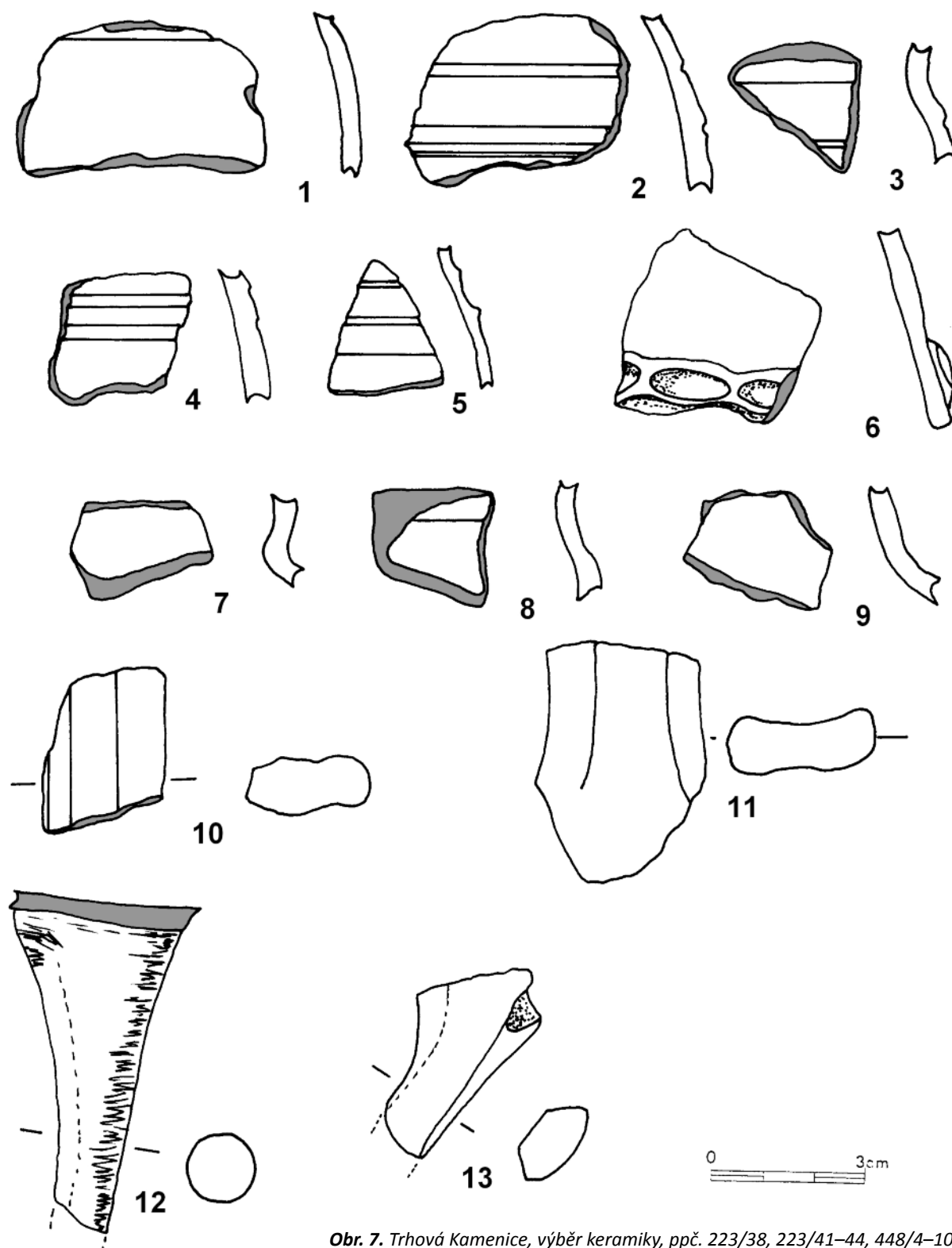
Poloha: ppč. 223/38, 223/41–44, 448/4–10; okol.: sběr Pavlína Hovorková 2008–2009. ZM 13-44-13: 163 mm od Z, 168 mm od J. *Obr. 1:6.*

1. Šedý nezdobený střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 15./16. století.
2. Šedý nezdobený střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 15./16. století.
3. Šedý nezdobený střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 15./16. století.
4. Tmavě šedý nezdobený střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 15./16. století.
5. Světle šedoběžový, uvnitř černý střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století.
6. Tmavě hnědý nezdobený střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století.
7. Černošedý nezdobený střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století.
8. Černošedý, uvnitř hnědoběžový střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 3 g. Datace: 13./14. století.
9. Drobný černý atypický nezdobený střep. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století.

Obr. 6. Trhová Kamenice, výběr keramiky, ppč. 223/38, 223/41–44, 448/4–10

10. Drobný černý atypický nezdobený střep. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století.
11. Hnědoběžový, uvnitř černošedý zlolek z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 5 g. Datace: 13./14. století.
12. Špinavě béžový, uvnitř černošedý a špinavě béžový zlolek z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 5 g. Datace: 13./14. století.
13. Černošedý zlolek z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 3 g. Datace: 13./14. století.
14. Hnědoběžový nezdobený střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století.
15. Drobný černošedý a hnědý atypický střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století.
16. Drobný černošedý nezdobený atypický střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 3 g. Datace: 13./14. století.
17. Drobný černošedý nezdobený atypický střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 3 g. Datace: 13./14. století.
18. Drobný černošedý nezdobený atypický střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století.
19. Drobný černošedý nezdobený atypický střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století.
20. Drobný černošedý nezdobený atypický střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století.
21. Drobný černošedý nezdobený atypický střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století.
22. Drobný hnědý, uvnitř černošedý nezdobený atypický střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století.
23. Hnědý a černošedý nezdobený střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 5 g. Datace: 13./14. století.
24. Šedoběžový, uvnitř šedoběžový a černošedý střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 5 g. Datace: 13./14. století.

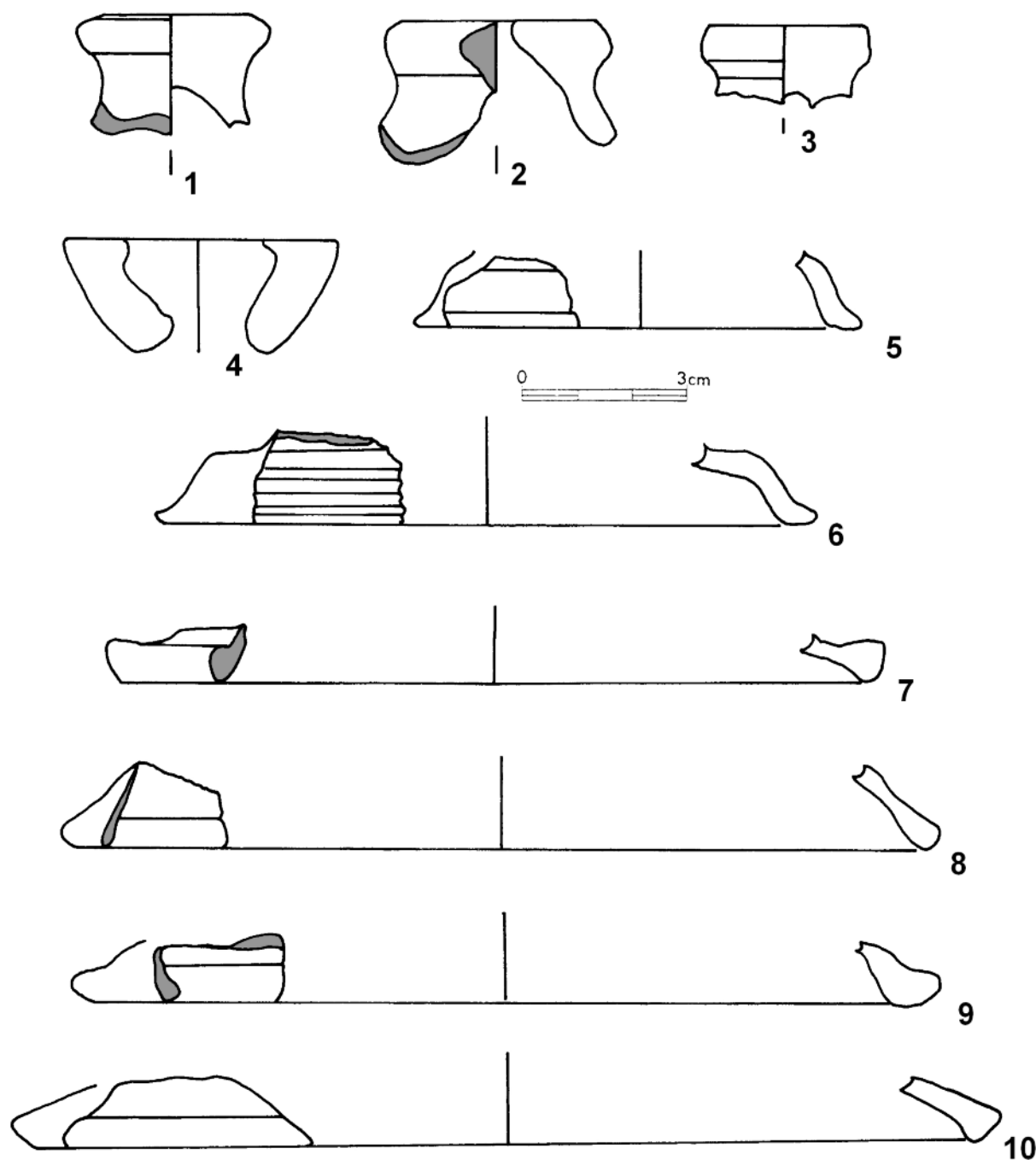

Obr. 7. Trhová Kamenice, výběr keramiky, ppč. 223/38, 223/41–44, 448/4–10

25. Světle šedý nezdobený plochý zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 7 g. Datace: 13./14. století.

26. Světle šedý nezdobený střepek z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století.

27. Běžový a šedý, uvnitř krémově okrově běžový silně otřelý zlomek ode dna /?/ nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 6 g. Datace: 13./14. století.

Obr. 8. Trhová Kamenice, výběr keramiky, ppč. 223/38, 223/41–44, 448/4–10

28. Světle hnědý nezdobený zlomek z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 6 g. Datace: 13./14. století.

29. Světle hnědý, uvnitř hnědošedý zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidační/redukční výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 5 g. Datace: 13./14. století.

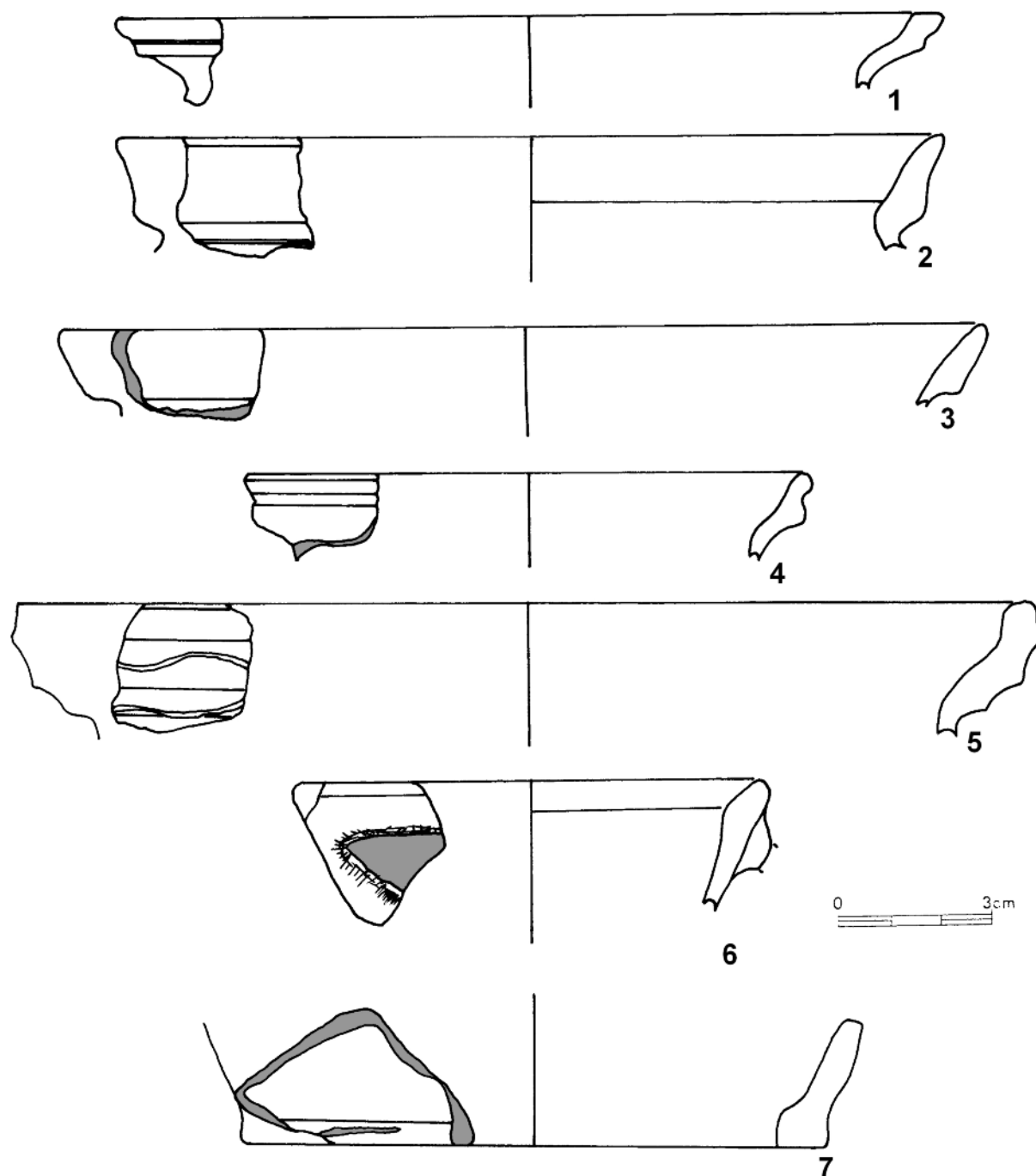
30. Černošedý nezdobený stěp z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století.

31. Černošedý nezdobený zlomek z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století.

32. Světle šedý zlomek z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století.

33. Šedoběžový zlomek z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 3 g. Datace: 13./14. století.

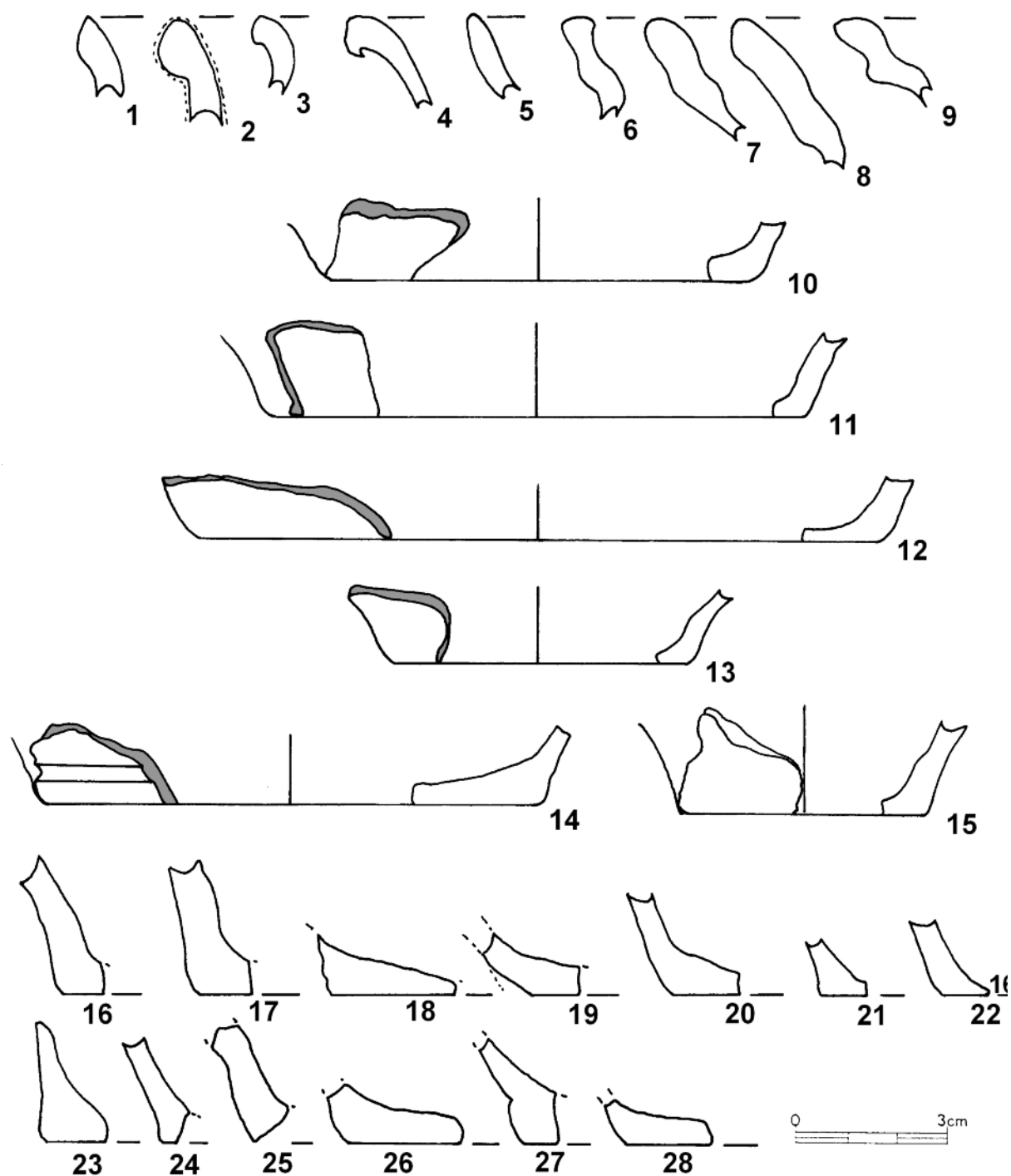
34. Drobný hnědý atypický zlomek z nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století.

Obr. 9. Trhová Kamenice, výběr keramiky, ppč. 223/38, 223/41–44, 448/4–10

35. Světle hnědý a šedý, uvnitř hnědý nezdobený zlomek z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 3 g. Datace: 13./14. století.
36. Tmavě zeleně transparentně glazovaný zlomek okraje nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu šedý, bílé nástřeptí. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 224 mm; MV 26 mm; m 7 g. Datace: 17./18. století. *Obr. 6:1.*
37. Tmavě zeleně transparentně glazovaný zlomek okraje nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu šedý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 210 mm; MV 33 mm; m 13 g. Datace: 17./18. století. *Obr. 6:2.*
38. Běloběžový zlomek okraje nádoby, snad z trojnožky. Stopy světle zelené transparentní glazury. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 180 mm; MV 20 mm; m 4 g. Datace: 17./18. století. *Obr. 6:3.*
39. Krémově béžový, uvnitř světle zelený transparentně glazovaný zlomek okraje trojnožky. Oxidační výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 274 mm; MV 26 mm; m 10 g. Datace: 17./18. století. *Obr. 6:4.*

40. Kovově šedý, uvnitř bílý nezdobený střep z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 15./16. století.
41. Šedý a černý, uvnitř běloběžový zlomek okraje hrnku. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: novověk. *Obr. 10:1.*
42. Běloběžový, uvnitř částečně světle zeleně transparentně glazovaný zlomek okraje nádoby. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 204 mm; MV 13 mm; m 3 g. Datace: novověk. *Obr. 6:5.*
43. Tmavě zeleně transparentně glazovaný zlomek okraje hrnce. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: novověk. *Obr. 10:2.*
44. Otržený běloběžový, uvnitř částečně světle zeleně transparentně glazovaný zlomek okraje nádoby. Oxidační výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 226 mm; MV 13 mm; m 4 g. Datace: novověk. *Obr. 6:6.*
45. Světle hnědookrový, uvnitř částečně tmavě zeleně transparentně glazovaný zlomek z těla nádoby. Bílé nástřepí. Oxidační výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: novověk.
46. Atypický bílý, uvnitř šedobílý zlomek z nádoby. Stopy po světle zelené transparentní glazury. Zdobeno dvěma vodorovnými rovnoběžnými rýhami. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopický výpal, vytáčení. Rozměry: m 5 g. Datace: novověk.
47. Tmavě šedý, uvnitř částečně tmavě zeleně transparentně glazovaný zlomek z podhrdlí nádoby, pravděpodobně z hrnce. Zdobeno vývalkovou šroubovicí (dochovány 4 žlábký). Oxidační výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 3 g. Datace: novověk. *Obr. 5:10.*
48. Tmavě zeleně transparentně glazovaný zlomek z podhrdlí nádoby. Mramorování, plastická lišta se 6 dochovanými záseky. Oxidační výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 3 g. Datace: novověk. *Obr. 5:7.*
49. Tmavě hnědý, uvnitř částečně tmavě hnědě transparentně glazovaný zlomek ze dna nádoby, na dně kapky tmavě zelené transparentní glazury. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PD 140 mm; MV 19 mm; m 18 g. Datace: novověk. *Obr. 5:14.*
50. Běloběžový, uvnitř částečně světle zeleně transparentně glazovaný zlomek ze dna menší nádoby, snad džbánu. Dno odsazeno. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení, dno odříznuto strunou. Rozměry: PD 90 mm; MV 18 mm; m 9 g. Datace: novověk. *Obr. 5:13.*
51. Šedohnědý zlomek okraje nádoby, uvnitř přepálená tmavě zelená transparentní glazura. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 360 mm; MV 29 mm; m 14 g. Datace: novověk. *Obr. 12:1.*
52. Šedý zlomek okraje nádoby, uvnitř stopy po světle zelené transparentní glazuře. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 300 mm; MV 14 mm; m 5 g. Datace: novověk. *Obr. 12:2.*
53. Nezdobený šedý omlutý zlomek ze dna nádoby. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PD 160 mm; MV 20 mm; m 16 g. Datace: 15./16. století. *Obr. 5:12.*
54. Šedý nezdobený střep ze dna nádoby. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PD 180 mm; MV 13 mm; m 7 g. Datace: 15./16. století. *Obr. 5:11.*
55. Hnědošedý, uvnitř šedý zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 7 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:16.*
56. Hnědoběžový, uvnitř běloběžový zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 9 g. Datace: 15./16. století. *Obr. 10:17.*
57. Běloběžový zlomek z těla nádoby, pravděpodobně z mísy. Zdobeno plastickou prstovanou páskou. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 8 g. Datace: 15./16. století. *Obr. 7:6.*
58. Špinavě běloběžový a šedý zlomek nožky z trojnožky. Oxidační/redukční výpal, mikroskopické ostřívo. Rozměry: m 44 g. Datace: novověk. *Obr. 7:12.*
59. Hnědý a šedohnědý zlomek nožky z trojnožky. Hraněná, otisk prstu. Očazeno. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo. Rozměry: m 14 g. Datace: 15./16. století. *Obr. 7:13.*
60. Světle šedoběžový, uvnitř částečně světle zeleně transparentně glazovaný nezdobený zlomek z těla nádoby. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 140 mm; MV 23 mm; m 5 g. Datace: novověk. *Obr. 11:4.*
61. Světle bílý, uvnitř běloběžový a černošedý zlomek okraje nádoby. Stopy po přepálené glazuře. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 200 mm; MV 25 mm; m 7 g. Datace: novověk. *Obr. 11:5.*
62. Šedý nezdobený zlomek okraje hrnce. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 142 mm; MV 16 mm; m 3 g. Datace: 15./16. století. *Obr. 11:6.*
63. Šedý nezdobený zlomek okraje hrnce. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 160 mm; MV 21 mm; m 5 g. Datace: 15./16. století. *Obr. 11:7.*
64. Světle bílý zlomek okraje pokličky, patrně původně glazovaný. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 160 mm; MV 15 mm; m 3 g. Datace: novověk. *Obr. 8:8.*
65. Šedý a bělošedý zlomek okraje hrnce. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 230 mm; MV 22 mm; m 5 g. Datace: 15./16. století. *Obr. 12:3.*
66. Běloběžový zlomek okraje pokličky. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 160 mm; MV 12 mm; m 4 g. Datace: středověk – novověk. *Obr. 8:9.*
67. Bělošedý zlomek okraje hrnce. Okraj zdoben tordováním. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 250 mm; MV 14 mm; m 4 g. Datace: 15./16. století. *Obr. 12:4.*
68. Šedý nezdobený zlomek okraje hrnce. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 15./16. století. *Obr. 10:3.*

Obr. 10. Trhová Kamenice, výběr keramiky, ppč. 223/38, 223/41–44, 448/4–10

69. Černošedý nezdobený zlomek okraje pokličky. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 15./16. století.

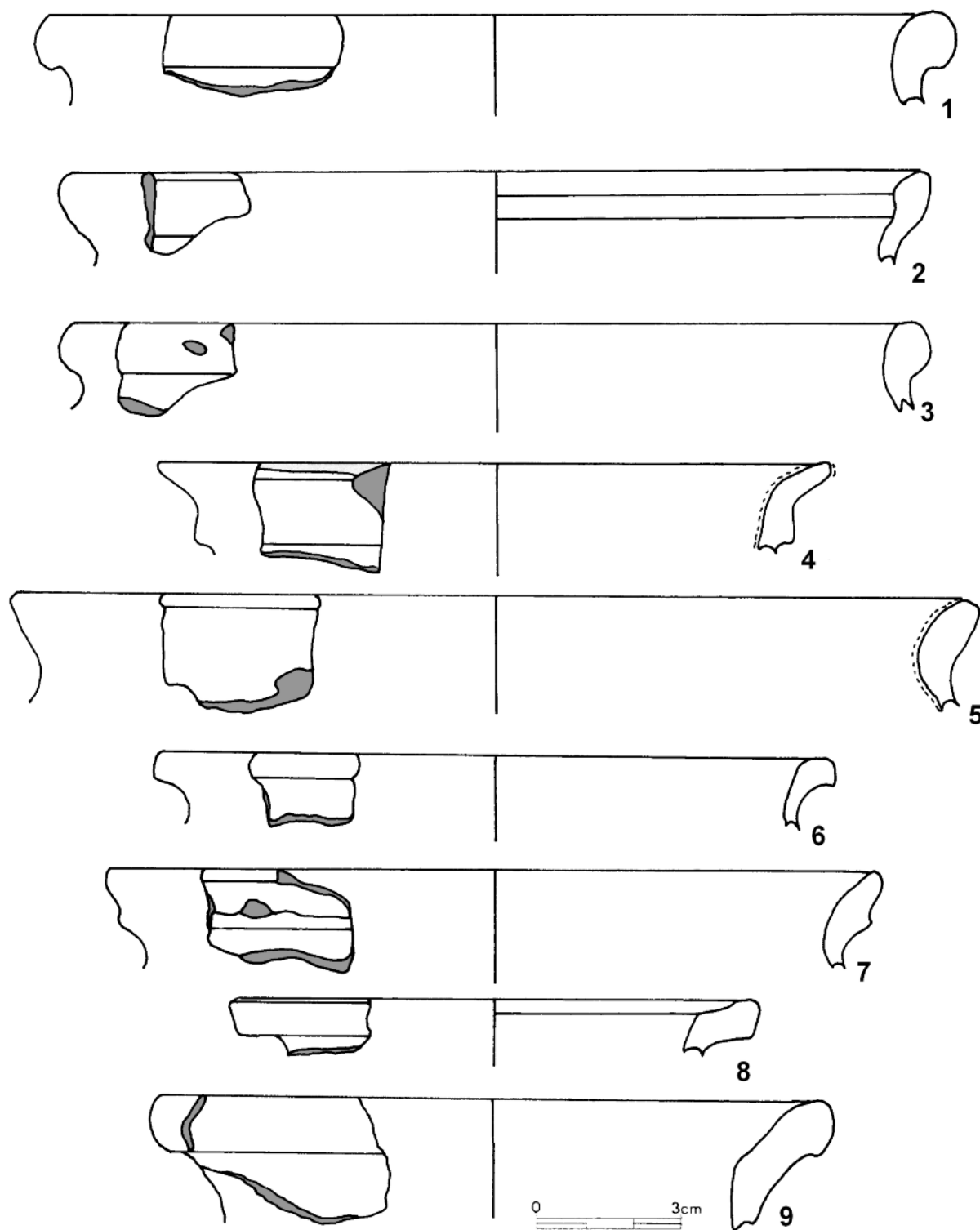
70. Šedý nezdobený zlomek okraje pokličky. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 180 mm; MV 13 mm; m 5 g. Datace: 15./16. století. Obr. 8:10.

71. Šedý nezdobený zlomek z podhrdlí nádoby, pravděpodobně z hrnce. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 3 g. Datace: 15./16. století.

72. Šedý ovalený nezdobený zlomek okraje hrnce. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: PO 194 mm; MV 16 mm; m 8 g. Datace: 15./16. století. Obr. 11:1.

73. Hnědookrový nezdobený silně oštřípaný zlomek zavinutého okraje. Redukční výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení/vytáčení. Rozměry: m 5 g. Datace: 15./16. století. Obr. 10:4.

74. Černošedý nezdobený zlomek okraje pokličky. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PO 82 mm; MV 13 mm; m 4 g. Datace: 13./14. století. Obr. 8:5.

Obr. 11. Trhová Kamenice, výběr keramiky, ppč. 223/38, 223/41–44, 448/4–10

75. Tmavě hnědý nezdobený zlomek okraje hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PO 180 mm; MV 19 mm; m 4 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 11:2.*

76. Hnědoběžový nezdobený zlomek ovaleného okraje. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PO 182 mm; MV 18 mm; m 4 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 11:3.*

77. Hnědoběžový nezdobený zlomek vodorovně ven vytaženého okraje mísy/cedníku. Dochováno torzo jednoho otvoru, který byl ve stěně vytvořen ještě před výpalem. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PO 240 mm; MV 35 mm; P otvoru 5 mm; m 15 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 12:5.*

78. Hnědý nezdobený zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení, stopy písčité podsýpky. Rozměry: m 6 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:18.*
79. Drobný hnědý nezdobený zlomek okraje nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidačně/redukční výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:5.*
80. Černohnědý nezdobený zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:19.*
81. Hnědoběžový, uvnitř černý zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení, písčité podsýpka. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:20.*
82. Černošedý, uvnitř okrový nezdobený zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení, písčité podsýpka. Rozměry: m 3 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:21.*
83. Šedý nezdobený zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení, písčité podsýpka. Rozměry: PD 160 mm; MV 15 mm; m 4 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:22.*
84. Hnědý zlomek z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Zdobeno oběžnou šroubovicí, zachována jedna vodorovná rýha. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 10 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 7:1.*
85. Hnědý zlomek z výdutě nádoby, pravděpodobně z hrnce. Zdobeno oběžnou šroubovicí, zachovány tři vodorovné rovnoběžné rýhy. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 10 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 7:2.*
86. Hnědý a černošedý zlomek z výdutě nádoby, pravděpodobně z hrnce. Zdobeno oběžnou šroubovicí, zachovány dvě vodorovné rovnoběžné rýhy. Na lomu černý. Oxidačně/redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 7:4.*
87. Černošedý zlomek z výdutě nádoby, pravděpodobně z hrnce. Zdobeno oběžnou šroubovicí, zachovány dvě široké vodorovné rovnoběžné rýhy. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 2 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 7:5.*
88. Hnědoběžový a černošedý zlomek z podhrdlí nádoby, pravděpodobně z hrnce. Zdobeno oběžnou šroubovicí, zachována jedna vodorovná rýha. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 7:3.*
89. Černošedý nezdobený zlomek z podhrdlí nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 7:7.*
90. Běžový nezdobený zlomek z podhrdlí nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 7:8.*
91. Tmavě šedý nezdobený zlomek z těla nádoby, pravděpodobně z hrnce. Redukční výpal, mikroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 15./16. století. *Obr. 7:9.*
92. Hnědý nezdobený zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení, písčité podsýpka. Rozměry: m 6 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:23.*
93. Hnědoběžový a sedočerný nezdobený zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení, písčité podsýpka. Rozměry: m 6 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:24.*
94. Černošedý nezdobený zlomek ze dna menší nádoby. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PD 50 mm; MV 21 mm; m 4 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:15.*
95. Šedoběžový nezdobený zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 5 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:25.*
96. Hnědý a šedoběžový nezdobený zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení, písčité podsýpka. Rozměry: PD 100 mm; MV 16 mm; m 7 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:14.*
97. Tmavě hnědý, uvnitř světle hnědookrový nezdobený zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidačně/redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení, písčité podsýpka. Rozměry: m 5 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:26.*
98. Černý, uvnitř hnědošedý nezdobený střep ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení, písčité podsýpka. Rozměry: m 7 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:27.*
99. Černý nezdobený zlomek ze dna poměrně tenkostěnné nádoby. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PD 60 mm; MV 15 mm; m 3 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:13.*
100. Šedý a černý nezdobený střep ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení, písčité podsýpka. Rozměry: PD 140 mm; MV 12 mm; m 6 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:12.*
101. Drobný světle běžový, uvnitř černý silně omletý nezdobený zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení, písčité podsýpka. Rozměry: m 3 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:28.*
102. Černý nezdobený zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Průměr dna: 110 mm. Rozměry: m 3 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:11.*
103. Černý, uvnitř šedoběžový nezdobený zlomek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení, písčité podsýpka. Rozměry: PO 120 mm; MV 17 mm; m 3 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 8:6.*

Obr. 12. Trhová Kamenice, výběr keramiky, ppč. 223/38, 223/41–44, 448/4–10

104. Šedobéžový nezdobený zlolek ze dna nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PD 115 mm; MV 26 mm; m 7 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 9:7.*

105. Hnědý nezdobený zlolek knoflíku pokličky. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení, písčitá podsýpka. Rozměry: PK 36 mm; MV 22 mm; m 12 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 8:1.*

106. Hnědý a černošedý zlolek knoflíku pokličky. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PK 42 mm; MV 26 mm; m 9 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 8:2.*

107. Černošedý silně omlutý nezdobený zlolek z knoflíku pokličky. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PK 50 mm; MV 21 mm; m 5 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 8:4.*

108. Černošedý omlutý nezdobený zlolek z knoflíku pokličky. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PK 31 mm; MV 14 mm; m 10 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 8:3.*

109. Bělobéžový zlolek výrazně profilovaného páskového ucha nádoby, pravděpodobně ze džbánu nebo z hrnce s uchem. Okruh světlé červeně malované keramiky. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo. Šířka ucha: 24 mm. Rozměry: m 7 g. Datace: 14./15. století.

110. Černý zlolek páskového prožlabeného ucha nádoby, pravděpodobně z hrnce. Dochován kořen spodního nasazení. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo. Šířka ucha: 30 mm. Rozměry: m 13 g. Datace: 13./14. století.

111. Světle šedobéžový nezdobený zlolek ze spodní části knoflíku pokličky. Oxidační výpal, makroskopické ostřívo, vytáčení. Rozměry: m 9 g. Datace: 15./16. století.

112. Světle šedobéžový, uvnitř černý nezdobený zlolek okraje nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PO 220 mm; 34 mm; m 18 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 12:6.*

113. Černý nezdobený zlolek okraje pokličky. Na plošce okraje dvě vodorovné rovnoběžné rýhy. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století.

114. Černý silně omlutý zlolek okraje nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na plošce okraje zdobeno jednou vodorovnou rýhou. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PO 160 mm; MV 17 mm; m 4 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 9:1.*

115. Běžový, uvnitř šedý nezdobený zlolek okraje nádoby, pravděpodobně z hrnce. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 3 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:6.*

116. Šedočerný nezdobený zlolek okraje nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PO 160 mm; MV 24 mm; m 5 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 9:2.*

117. Běžový nezdobený zlolek okraje nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 4 g. Datace: 13./14. století.

118. Šedoběžový nezdobený zlomek okraje nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PO 190 mm; MV 18 mm; m 5 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 9:3.*
119. Černošedý a béžový zlomek okraje nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na ploše okraje jedna vodorovná rýha. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PO 110 mm; MV 17 mm; m 3 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 9:4.*
120. Černý a béžový silně oštípaný zlomek okraje z hrnce. Na ploše okraje dvě jednoduché vlnice. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PO 200 mm; MV 25 mm; m 7 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 9:5.*
121. Černý a světle hnědý zlomek okraje nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Oxidačně/redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: m 10 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 10:8.*
122. Světle hnědý zlomek okraje džbánu, páskové ucho vyrůstající zpod okraje bylo téměř zcela odlomeno. Dochován jen kořen horního nasazení. Na lomu černý. Oxidační výpal se sendvičovým efektem, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PO 94 mm; MV 28 mm; m 5 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 9:6.*
123. Světle šedý zlomek okraje nádoby, pravděpodobně z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo, obtáčení. Rozměry: PO 110 mm; MV 14 mm; m 4 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 11:8.*
124. Kovově černý zlomek okraje z hrnce. Na lomu černý. Redukční výpal, makroskopické ostřívo /grafit/, obtáčení. Rozměry: PO 144 mm; MV 27 mm; m 10 g. Datace: 13./14. století. *Obr. 11:9.*

DATOVÁNÍ

Zpracovávaný soubor keramiky z intravilánu a extravilánu obce je na základě nepříliš četných analogií z blízkého okolí možno datovat do poměrně širokého časového období od poloviny 13. století až do rozvinutého novověku. Nalezenou keramiku je možno rozdělit do několika skupin. Nejvíce keramických zlomků ovšem spadá do druhé poloviny 13.–první poloviny 14. století, tedy do období pro něž nemáme relevantní písemné zmínky. Dominantní je tmavá černošedá, poměrně nekvalitně opticky měkce vypálená keramická třída ostřená pískem a slídou. Na několika fragmentech se dochovala světlejší slabá jemná přetahová vrstva. Nejbližší analogií pro toto keramické zboží je keramika ze dna Sečské přehrady, která připomíná keramiku časlavského výrobního okruhu (*Frolík 1989; Musil 2007*). Mezi okraji se vyskytnou deriváty vzhůru vytažených a jednoduše profilovaných okrajů. Většina studovaných zlomků spadá do kategorie běžného kuchyňského zboží, jediné výjimky v souboru tvoří fragment hrdla džbánu (*obr. 9:6*) a zlomek keramického přeslenu (*obr. 4:4*). Samotný přeslen nás informuje o místní textilní výrobě. Dále je v souboru zastoupena keramika s příměsí grafitu (*obr. 11:9*),¹⁰ která musí pocházet patrně z jihomoravské oblasti. Soubor doplňují nálezy světlé oxidační keramiky s červenohnědým malovaným dekorem (*obr. 5:1*).

Pro 15.–16. století je typická šedá redukční keramika zdobená radélkem, kterou produkovala městská výrobní centra. Soubor uzavírá keramika novověkého období (17.–18. století), kterou reprezentuje oxidačně vypálená keramika se zelenou glazurou.

INTERPRETACE

Získaný soubor keramiky patří mezi nejstarší nálezy v blízkém okolí a pro samotnou Trhovou Kamenici je to nejstarší archeologický nález vůbec. Místo Trhové Kamenice bylo osídleno již od 13. století, patrně v souvislosti s kolonizačními aktivitami vilémovického kláštera v prostoru tzv. bojanovského újezdu.

Tzv. bojanovský újezd (districtum Boyanowiense) patří mezi výsledky kolonizačního procesu řízeňského vilémovického kláštera, který byl založen okolo roku 1120 (srov. *Klaus a kol. 1926, 42*). Osídlení postupovalo nejprve údolím řeky Doubravy a posléze přešlo do povodí řeky Chrudimky do neosídleného prostoru Železných hor. Počátky osídlení jsou zahaleny tajemstvím. Kolonizační proces vyvrcholil patrně ve 13. století jednorázovou akcí.¹¹ Nemůžeme ovšem vyloučit, že zde již izolované body osídlení existovaly.¹² Každopádně kolonizační záměr pravděpodobně v důsledku klimatických poměrů v Žele-

¹⁰ Nelze rovněž vyloučit, že šlo o keramiku technickou, nicméně studovaný fragment nenesl stopy po pyrotechnologických aktivitách.

¹¹ Ivo Šulc (*Šulc 2001, 198*) k němu nesprávně vztahuje falzum datované k roku 1115 (*CDB I, č. 390, 393–404*), které se ovšem týká újezdu řestockého (srov. *Klaus a kol. 1926, 42*).

¹² Např. nepublikovaný nález hrdla mladohradištní lahve ze Samařova a nepublikovaný soubor středohradištní keramiky z prostoru keltského oppida v Hradišti u Českých Lhotic. Obojí ve sbírkách Regionálního muzea v Chrudimi.

zných horách selhal, o čemž svědčí i listina z roku 1329. Vzhledem k tomu, že v souboru není zastoupena keramika druhé poloviny 14.–počátku 15. století, jedná se pravděpodobně i o případ Trhové Kamenice.

Samotné vymezení bojanovského újezdu pochází až z roku 1329. Tehdy si Jindřich z Lichtenburka pronajal od vilémovského konventu zpustlý újezd, aby jej znovu osadil. V listině jsou zmíněny tyto vsi: Bojanov, Polánka, Proseč u Seče, Mazančí,¹³ Krásné, Bradlo, Trávný, Travonec,¹⁴ Hodonín, Mladoňov, Hradiště, Lhotice, Libkov, Lazy,¹⁵ Vršov, Chlum, Kovářov, Petrkov, Slavice, Výškov, Šiškovice, Licibořice, Holín, Hořelec,¹⁶ lesy zvané Javorný, Mazanec a Trávný.¹⁷ Konvent si vymínil pouze ves Křižanovice,¹⁸ jako sídlo pro správu lesů a volného rybolovu na řece Kamenici (Chrudimka), a dále si vymínil veškerá práva při objevu nerostného bohatství (*RBM III*, č. 1518, 594–595).

ZÁVĚR

Rozbor výše uvedeného keramického souboru z Trhové Kamenice jednoznačně dokládá její příslušnost k tzv. bojanovskému újezdu a posouvá její počátky o několik století hlouběji do minulosti. Tento prostor v ohybu řeky Chrudimky byl kolonizován proudem osadníků pravděpodobně z Čáslavska a snad i z Moravy (grafitová keramika), který organizoval někdy ve 13. století vilémovský klášter. Osídlení existovalo patrně až do poloviny 14. století, ale pak patrně z klimaticko-hospodářských podmínek zaniklo. Následující epochu vývoje již spojujeme s panstvím vladyků z Kocourova a jejich nástupci, které známe z nepřítis četných písemných pramenů.

PRAMENY A LITERATURA

AČ I: Archiv český I. Praha 1840.

AČ III: Archiv český III. Praha 1844.

CDB I: Codex diplomaticus et epistolaris regni Bohemiae I, (ed. G. Friedrich). Pragae 1904–1907.

CDM VII: Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae VII, (eds. P. Ritter v. Chlumecky – J. Chytil). Brünn 1858.

Frolík, J. 1989: Nález raně středověké keramiky ze Sečské přehrady na Chrudimsku, *Zpravodaj Krajského muzea východních Čech* 16/1, 70–77.

Hospodka, B. 1988: Z historie města Trhová Kamenice. Praha.

Chytil, K. 1900: Soupis památek historických a uměleckých v království českém od pravěku do počátku XIX. století. Politický okres chrudimský. Praha.

Klaus, A. a kol. 1926: Chrudimsko a Nasavrcko IV. Chrudim.

LC V: Libri quinti confirmationum ad beneficia ecclesiastica per archidioecensin Pragenam nunc prima vice in vulgus prolati. Annus 1390. V. (ed. F. A. Tingl). Pragae 1865.

Musil, J. 2007: Neznámá zaniklá středověká vesnice pod Sečskou přehradou (k. ú. Seč a k. ú. Hoješín, okr. Chrudim), *Zpravodaj muzea v Hradci Králové* 33, 199–219.

Nohejlová-Prátová, E. 1956: Nálezy mincí v Čechách, na Moravě a ve Slezsku II. Praha.

Poche, E. (ed.) 1982: Umělecké památky Čech 4. Praha.

Profous, A. 1949: Místní jména v Čechách. Praha.

RBM III: Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae III (ed. J. Emler). Pragae 1890.

Roubík, F. 1959: Soupis a mapa zaniklých osad v Čechách. Praha.

RT II: Reliquiae tabularum terrae regni Bohemiae II. (ed. J. Emler). Pragae 1872.

¹³ Mazančí – zaniklá ves (*Roubík* 1959, 111).

¹⁴ Travonec – zaniklá ves. Podle Františka Roubíka snad hospodářský dvůr, který byl součástí Trávné (*Roubík* 1959, 109).

¹⁵ Lazy, též Lázy – zaniklá ves (*Roubík* 1959, 111).

¹⁶ „... Boyanow, Polanka, Prossyecz, Mazanczie, Crasny, Bradlo, Trauny, Trawonecz, Hodonyn, Mladonow, Hradyszczye, Lhotyczie, Lubkov, Lazy, Wyrzczyegow, Chlum, Kowarzew, Petyrcow, Slawyn, Wyscow, Systowyczye, Lutoborzyczye, Holyn, Horzowczye ...“ (*RBM III*, č. 1518, 595).

¹⁷ „... Jawornny, Mazanecz et Trawny ...“ (*RBM III*, č. 1518, 595).

¹⁸ „... Crzissanowycz ...“ (*RBM III*, č. 1518, 595).

- Rybička, A. 1857: Náhrobník z r. 1419 v Kamenici Trhové, Památky archeologické 2, 191.
- Rybička, A. 1861: Tvrz Lipka v chrudimském kraji, Památky archeologické 4, 38–41.
- Sedláček, A. 1995: Hrady, zámky a tvrze království českého I. Praha.
- Svoboda, L. – Zahradník, P. 1999: Fara čp. 1 v Trhové Kamenici. Okres Chrudim. Stavebně historický půzkum. Strojopis. Ulož. OÚ Trhová Kamenice. Pardubice.
- Šulc, I. 2001: Soupis prvních písemných zmínek k sídlům okresu Chrudim, Chrudimský vlastivědný sborník 6, 189–246.
- Teplý, F. 1997: Feudální pozemková držba v předhusitském Chrudimsku. Pardubice.

DER BEITRAG VON DER ARCHÄOLOGIE ZUR GESCHICHTE VON TRHOVÁ KAMENICE, BEZ. CHRUDIM

Die mittelalterliche Besiedlung in der Umgebung von Trhová Kamenice gehört zu den ungenügend untersuchten Teilen des Bezirkes Chrudim. Die allgemeine Situation beeinflusst vorwiegend die Absenz von relevanten schriftlichen Quellen. Dank der Oberflächenprospektion in der Innenstadt sowie in der unmittelbaren Umgebung wurde der zahlreiche Fundkomplex der mittelalterlichen Keramik versammelt. Der gewonnene keramische Komplex gehört zu den ältesten Funden in der unmittelbaren Umgebung. Für Trhová Kamenice selbst stellt er den ältesten archäologischen Fund dar. Der Fundkomplex zeugt eindeutig von der Zugehörigkeit von Trhová Kamenice zum Sprengel Bojanov und datiert die Anfänge der Gemeinde um einige Jahrhunderte früher. Dieser Raum im Bogen des Flusses Chrudimka wurde durch den Strom von Kolonisten offenbar aus der Region Čáslav und vermutlich auch aus Mähren (die Keramik aus Graphit) besiedelt. Die ganze Kolonisierung verlief unter der Führung des Klosters Vilémov ca. im 13. Jahrhundert. Die Besiedlung dauerte wahrscheinlich bis zur Mitte des 14. Jahrhunderts. Dann ist sie offenbar wegen den klimatischen und wirtschaftlichen Bedingungen untergegangen. Die folgende Entwicklungsetappe hängt miteinander mit der Herrschaft von den Wladyken aus Kocourov und ihren Nachfolgern, die aus wenigen schriftlichen Quellen bekannt sind, zusammen.

Abb. 1. Trhová Kamenice mit der Bezeichnung von einzelnen archäologischen Lokalitäten **Abb. 2.–12.** Trhová Kamenice, die Auswahl aus der Keramik